

REFERAT Udvalg for Regional Udvikling og Innovation 2022-2025 d. 11-08-2025

Møtedato Mandag d. 11. august 2025 kl. 14:00

Møtested Mødelokale K, Regionshuset

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Drøftelse: Proces for Regional Udviklingsstrategi 2024-2027 - afslutning og perspektiver.....	4
Beslutning: Fokus for Region Nordjyllands Uddannelsesplan for 2026.....	6
Orientering: Overdragelse af kapacitetsstyring til regionerne.....	8
Godkendelse: Høringssvar vedr. ønske om udbud af HF enkeltfag på Aalborg Handelsskole.....	10
Beslutning: Transport til sogne med store NEET-rater.....	13
Beslutning: Regionsrådets deltagelse i Nordjylland Brænder for Bæredygtighed.....	15
Orientering: Region Nordjyllands aktiviteter på Kulturmødet 2025.....	17
Orientering.....	19
Eventuelt.....	20
B-punkt: Orientering: Emner til kommende møder i Udvalg for Regional Udvikling (fast punkt).....	21
Underskrift af mødeprotokol.....	22

Punkt 1: Deltagere

1-33-76-696-24

Sagsfremstilling

Udvalgsmedlemmer

Peder Key Kristiansen (formand)

Per Bisgaard (næstformand)

Kim Edberg

Tage Leegaard

Jens-Henrik Kirk

Gitte Bundgaard

Jørgen Rørbæk Henriksen

Per Kjeldsen

Erik Holm

Administrative deltagere

Regionaludviklingsdirektør Martin Rune Hoxer

Vicekontorchef Morten Lemvigh

Kontorchef Charlotte Ingeborg Bisbjerg Nielsen

Chefkonsulent Mette Ankjær Jensen (udvalgssekretær)

Afbud

Ad hoc

Specialkonsulent Tommy Tvedergaard

Konsulent Camilla Hansen

Chefkonsulent Louise Wagner

Specialkonsulent Mark Drivsholm Andersen, Patientforløb og Økonomi

Mobilitetskonsulent Christian Twitchett, Regional Udvikling

Punkt 2: Drøftelse: Proces for Regional Udviklingsstrategi 2024-2027 - afslutning og perspektiver

1-30-76-233-24

Resumé

Regionsrådet vedtog i 2023 en ny Regional Udviklingsstrategi (RUS) 2024-2027. Med sundhedsreformen bortfalder regional udviklingsstrategi og muligheden for at arbejde med aktiviteter, der relaterer sig hertil pr. 1. januar 2026.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tager Den Regionale Udviklingsredegørelse 2025 til efterretning. Derudover drøftes input til muligt temamøde for Regionsrådet; hvorvidt der bør afholdes en konference for samarbejdspartnere, samt hvordan der gennemføres en god overlevering til den kommende valgperiode.

Fra Administrationen deltager specialkonsulent Tommy Tvedergaard Madsen under punktets behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog den 18. december 2023 en ny Regional Udviklingsstrategi 2024-2027 for Nordjylland.

Herefter har Regeringen i november 2024 indgået en bred politisk aftale om en sundhedsreform. En del af sundhedsreformen er, at regionernes mulighed for at udarbejde udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil, bortfalder. For kulturelle aktiviteter gælder det, at 2026 er et overgangså. De midler, som regionerne i dag bruger på tilskud til kulturelle aktiviteter, overføres fra 1. januar 2027 til kommunerne.

RUS 2024-2027

RUS indeholder fire strategispor: En grøn region, en kompetent region, en sammenhængende region samt en attraktiv region.

Regional Udviklingsredegørelse 2025 (bilag 1) er den første, der bliver udarbejdet for RUS 2024-2027 og altså også den sidste.

Redegørelsen for 2025 belyser den nye tendenser og udviklingstræk, som har betydning for Nordjylland og giver en status på både effektmålene og de igangsatte kerneinitiativer. Status på mål og initiativer skal ses i lyset af den korte tid som RUS har været gældende. Da opgaven med den regionale udviklingsstrategi bortfalder er der i en tekstboks under hvert kerneinitiativ redegjort for, hvor initiativet fremover vil være forankret.

Videre perspektiver

Region Nordjylland kan fortsætte initiativer, hvor der fremadrettet vil være hjemmel og en række RUS-initiativer er forankret hos samarbejdspartnere, hvor de kan fortsætte.

Fra 1. januar 2026 vil regionerne fortsat kunne arbejde med jordforurening, råstofindvinding på land og opgaver på uddannelsesområdet. Regionernes opgaver relateret til kollektiv trafik og mobilitet er endnu uafklarede. Efter anbefalingerne fra Ekspertudvalget om kollektiv mobilitet i hele Danmark kom i juni måned afventes den politiske behandling og beslutning.

Regionerne vil også kunne arbejde med grøn omstilling og sundhedsinnovation, men opgaverne skal efter 2026 fuldt ud finansieres af sundhedsbevillingen.

Regionerne vil fortsat have mulighed for at deltage i og medfinansiere grænseoverskridende samarbejder, herunder Interreg-projekter, som ligger inden for opgaveporteføljen på det regionale udviklingsområde. Interreg-programmerne vil fortsat være administrativt forankret i regionerne.

Den smallere opgaveportefølge for Regional Udvikling betyder, at relationerne til en række samarbejdspartnere påvirkes i større eller mindre grad. Det gælder fx kommuner, uddannelsesinstitutioner, Business Region North Denmark (BRN), Norddanmarks EU-kontor med flere.

Kommunikation og dialog

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtighed har på sit møde den 6. august 2025 drøftet drøftet input til muligt temamøde for Regionsrådet; hvorvidt der bør afholdes en konference for samarbejdspartnere samt hvordan der gennemføres en god

overlevering til den kommende valgperiode. Der arbejdes på et muligt temamøde for Regionsrådet om de videre perspektiver til afholdelse ultimo 2025.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation

1. Tager orienteringen om Regional Udviklingsredegørelse 2025 til efterretning.
2. Drøfter input til muligt temamøde for Regionsrådet samt om/hvordan der bør gennemføres en konference for Regional Udviklings centrale samarbejdspartnere i efteråret 2024, særligt om de videre perspektiver.
3. Drøfter, hvordan der gennemføres en god overlevering til den kommende valgperiode.

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tog orienteringen om Regional Udviklingsredegørelse 2025 til efterretning.

Udvalget tilkendegav, at et eventuelt temamøde om de videre perspektiver bør afvente tiltrædelsen af det kommende Regionsråd, og opfordrer administrationen til tæt dialog med de samarbejdspartnere, der skal overtage opgaverne.

Bilag

Regional Udviklingsredegørelse 2025

Punkt 3: Beslutning: Fokus for Region Nordjyllands Uddannelsesplan for 2026

1-31-76-50-24

Resumé

Regionsrådet vedtog den gældende Uddannelsesplan 2024-2027 i 2024, og den indeholder Regionsrådets ambition for området, samt de temaer, som ungdomsuddannelserne opfordres til at udvikle sig indenfor.

Den 18. februar i år indgik Regeringen en aftale om en såkaldt EPX-reform, hvor der pr. august 2030 skal være indført en ny 2 årig erhvervs- og professionsrettet ungdomsuddannelse kaldet EPX. Denne reform indebærer en grundlæggende forandring af ungdomsuddannelseslandskabet.

Derfor har administrationen udarbejdet et tillæg til Uddannelsesplanen, der giver skolerne mulighed for at søge om støtte til at påbegynde arbejdet med at forme det nye uddannelseslandskab allerede i 2026.

I 2026 agter administrationen at foreslå en ny Uddannelsesplan baseret på den nye lovgivning på området.

Det indstilles, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation godkender tillægget til Uddannelsesplanen.

Fra Administrationen deltager konsulent Camilla Hansen under punktets behandling.

Sagsfremstilling

I skoleåret 2030/31 får unge mulighed for at søge optagelse på EPX, en 2 årig erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse. Samtidigt afskaffes HF, GF1 (EUD) og EUX på erhvervsuddannelserne og folkeskolens 10. klasse. Det vil medføre en stor forandring og tilpasning af ungdomsuddannelseslandskabet, som vi kender det i dag; der lægges op til omfattende fusioner og udspaltninger af skolerne, idet elevstrømmene og uddannelsesvalgene forventes at blive grundlæggende forandret.

Fra 2026-2030 skal skolerne finde deres nye organiseringer men også udvikle deres pædagogiske grundlag og sammenhæng. Nordjysk Forum for Ungdomsuddannelser (NFU) har anbefalet, at skolerne bruger 2026 som et skridt på vejen frem mod EPX, og arbejder med at lærere og ledere på tværs af uddannelsesstyper udvikler kendskab til hinandens virkelighed, målgrupper og praksis, idet der forventes at ske en del på selve institutionsområdet.

Den gældende Uddannelsesplan 2024-2027 beskriver fire temaer som stadig har stor relevans og giver ungdomsuddannelsesinstitutionerne mulighed for at arbejde med følgende områder:

- Attraktive, lokale uddannelsesmiljøer
- Motiverende og tydelige uddannelsesveje
- Inkluderende sociale og faglige fællesskaber
- Kompetencer til fremtiden

Disse temaer er stadig relevante, og fastholdes for udmøntningen i 2026. Dog tilføjes en opfordring til at udvikle ansøgninger med elementer som er relevante ift. det kommende uddannelseslandskab i 2030. Derudover har administrationen - på baggrund af opfordringen fra NFU samt reformteksten - identificeret to nye aktiviteter som ansøgere opfordres til at udarbejde initiativer indenfor:

- Feltarbejde i hinandens praksis: hvor ledere og lærergrupper får mulighed for at blive klogere på hinandens praksis og forståelse af fagdidaktik, pædagogik, lærerkultur samt pædagogisk ledelse. På denne måde kan der etableres relationer og kendskab på tværs af uddannelsesstyper, som kan vise sig at være nødvendige, når de endelige skoler og organisationer er på plads.
- Styrkelse af praksisfaglighed: hvor ledere og lærergrupper fra erhvervs- og professionsuddannelser samt fra almene ungdomsuddannelser får mulighed for at samarbejde om pædagogisk udvikling af praksisfaglighed. Formålet er at sikre sammenhæng og udgangspunkt i praktik, erhvervsfag og professionernes praksis og udvikle didaktikken sammen med de andre fag, hvor det er muligt. Dette er særligt relevant da EPX pædagogisk baseres på praksisfaglighed; hvilket indebærer en stærk kobling i undervisningen fra praktik, værksted og erhverv til de mere almene fag. Børne- og Undervisningsministeriet har derfor også givet mulighed for at skolerne kan eksperimentere med praksisfaglighed - dog indenfor den nuværende lovgivnings rammer.

Tillægget til Uddannelsesplanen henvender sig til potentielle ansøgere, og kan ses i Bilag 1.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation

1. Godkender forslag til tillæg til Uddannelsesplan 2024-2027, som rammesætter udmøntningen af Uddannelsespuljen i 2026

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation godkendte indstillingen.

Bilag

Tillæg til Uddannelsesplan for udmøntningen 2026

Punkt 4: Orientering: Overdragelse af kapacitetsstyring til regionerne

1-30-76-196-24

Resumé

Siden efteråret 2022 har Regionsrådet været inddraget i kapacitetsfastsættelsen på de gymnasiale uddannelser, mens det endelige ansvar for kapaciteterne har ligget hos Børne – og Undervisningsministeren.

Fra efteråret 2025, forud for skoleåret 2026/2027, udvides Regionsrådets indflydelse og ansvar, da opgaven med at fastsætte kapaciteterne overgår til regionerne. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vil fremover udmelde en regional ramme for antallet af pladser på de enkelte uddannelser, hvorefter Regionsrådet fastsætter kapaciteterne på den enkelte skole eller afdeling. Der er dels tale om fastsættelse af foreløbige kapaciteter, samt fastsættelse af endelige kapaciteter når årets søgning er kendt. Derudover fortsætter de nuværende opgaver relateret til elevfordeling – herunder at hæve kapaciteten midlertidigt for at skabe tilstrækkelig med plads til alle rettidige ansøgere og ansøgere, der søger efter ansøgningsfristen.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tager orienteringen til efterretning.

Fra Administrationen deltager chefkonsulent Louise Wagner under punktets behandling.

Sagsfremstilling

Siden de nuværende elevfordelingsregler blev indført i 2022, har Regionsrådet været inddraget i fastsættelsen af kapaciteten på alle offentlige udbud af gymnasiale uddannelser i Nordjylland - den almene studentereksamen (stx), den merkantile studentereksamen (hhx), den tekniske studentereksamen (htx), den toårige hf samt det indledende år på den internationale studentereksamen (Pre-IB).

Hidtil har Børne- og Undervisningsministeren haft det endelige ansvar for at fastsætte kapaciteten på de enkelte skoler og afdelinger, men fra skoleåret 2026/27 overgår denne opgave til regionerne. Opgaven overdrages som følge af lovgivningen om elevfordelingen til de gymnasiale ungdomsuddannelser, hvor opgaven de første tre år (forud for skoleåret 2023/2024, 2024/2025 og 2025/2026) blev placeret hos staten (STUK), hvorefter den skulle overdrages til regionerne.

Den nye kapacitetsproces

I den nye proces fastsætter Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) en maksimal kapacitetsramme for alle gymnasiale uddannelser i Region Nordjylland. Herefter fastsætter Regionsrådet den foreløbige kapacitet for hver institution eller afdeling inden for den maksimale ramme. Forud for Regionsrådets kapacitetsfastsættelse, indsender skolerne relevante oplysninger som eksempelvis ønsket kapacitet og maksimal bygningsmæssig kapacitet.

Ifølge bekendtgørelsen om kapacitetsfastsættelse skal Regionsrådet tage en række hensyn, når den foreløbige kapacitet fastsættes. (Se de fastsatte hensyn i bilag 1). De overordnede hensyn er:
1) ansøgernes frie valg, 2) stram kapacitetsstyring og 3) sammenhæng mellem ansøgertal, geografi og antallet af skoler. Herudover kan Regionsrådet inddrage en række supplerende hensyn.

Efter ansøgningsfristen d. 1. marts justerer STUK rammen for det maksimale antal pladser, hvis søgetallet og søgemønstret nødvendiggør dette. Herefter justerer Regionsrådet kapaciteten på de enkelte skoler og afdelinger for at sikre dels at den samlede kapacitet på skolerne holder sig inden for den fastsatte ramme, dels at alle ansøgere kan få en plads på den uddannelse, de ønsker.

Regionsrådet har mulighed for at lave tre datakørsler hos Styrelsen for It og Læring. Her kan man afprøve forskellige kapaciteter på enkelte institutioner for at sikre, at fordelingen af årets ansøgere er mulig inden for gældende regler. Herefter udmelder regionen den endelige kapacitet senest 1. maj.

Som udgangspunkt skal Regionsrådet træffe beslutning om kapaciteten for to år ad gangen, dog med mulighed for årlige justeringer. (Se den hidtidige og fremtidige kapacitetsproces i bilag 2).

Efter den centrale fordelingsmekanisme har fordelt hovedparten af ansøgerne, vil der, i lighed med i dag, være nogle få ansøgere, som det ikke er lykkedes at finde plads til. Disse fordeles manuelt af regionerne. Det samme gælder for de

ansøgere, der søger efter tidsfristen og de ansøgere, der vælger om. Her vil det også fremover være muligt for Regionsrådet at hæve kapaciteten midlertidigt for at sikre, at ansøgerne kan fordeles inden for reglerne.

Der vil senere komme en sag om fordeling af kompetencer til udvalg og administration, da mange af processerne vedr. kapacitetsfastsættelse og elevfordeling indeholder meget korte tidsfrister.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Figur over nuværende og kommende proces

Hensyn i kapacitetsfastsættelsen

Punkt 5: Godkendelse: Høringssvar vedr. ønske om udbud af HF enkeltfag på Aalborg Handelsskole

1-23-4-76-17-24

Resumé

Regionsrådet har modtaget en ansøgning fra Aalborg Handelsskole, der ønsker at udvide sit udbud af fag udbudt under HF-enkeltfagsbekendtgørelsen. De ønsker dels at udbyde nye fag og dels at udbyde flere niveauer af eksisterede fag. Aalborg Handelsskole ønsker at udvide til en stærk merkantil profil på enkeltfagsområdet.

Grundet sin koordinerende rolle på ungdomsuddannelsesområdet skal Regionsrådet høres om nye uddannelsesudbud – særligt med henblik på den stedlige placering. Herefter sender skolerne den samlede ansøgning inkl. Regionsrådets høringssvar til Børne- og Undervisningsministeriet.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller til Forretningsudvalg og Regionsråd, at vedlagte udkast til høringssvar godkendes.

Louise Wagner deltager på mødet og giver en mundtlig uddybning af sagen.

Sagsfremstilling

Aalborg Handelsskole søger om udbudsretten til en række nye fag og niveauer under hf-enkeltfagsbekendtgørelsen. På det merkantile område hed det tidligere HHX-enkeltfag, men fra 2023 har de haft betegnelsen HF-enkeltfag.

Enkeltfag er for de elever, som har brug for en fleksibelt tilrettelagt uddannelse eller for de elever, som har gennemført en gymnasial ungdomsuddannelse, men som har brug for at supplere med et eller flere fag.

I Aalborg er der tre udbydere af HF-enkeltfag; HF&VUC Nord, Aalborg City Gymnasium samt Aalborg Handelsskole. Skolerne tilbyder en bred vifte af fag, både som fysisk undervisning på uddannelsesstedet samt som virtuelle forløb.

Aalborg Handelsskole udbyder på nuværende tidspunkt en række enkeltfag. De ønsker at udvide udbuddet med nye fag og med flere niveauer på eksisterede fag. Udvidelsen begrundes i, at skolen oplever stigende efterspørgsel efter enkeltfag inden for de merkantile fag, og med en udvidelse af udbuddet ønsker Aalborg Handelsskole at styrke den merkantile profil og gøre det muligt at udbyde en HF Business linje via enkeltfag. Derudover har Aalborg Handelsskole et ønske om at tilpasse sit fagudbud, så det afstemmes med de politiske udmeldinger om markante ændringer på ungdomsuddannelserne fra 2030, hvor EUD omlægges og EUX nedlægges (Ansøgning er vedlagt som bilag 1).

Aalborg Handelsskole søger om følgende fag og niveauer, flere af fagene har de pt. udbudsret til på andre niveauer:?

- Billedkunst på C-niveau
- Dansk på C-niveau
- Design og arkitektur på C-niveau
- Engelsk på C-niveau
- Erhvervsjura B- og A-niveau
- Finansiering C- og B-niveau
- Historie på A-niveau
- Informatik på C-niveau
- International økonomi B- og A-niveau?
- Innovation C- og B-niveau
- Kulturforståelse på B-niveau
- Markedskommunikation C-niveau
- Matematik på C-niveau
- Mediefag på C-niveau
- Organisation på C-niveau
- Samfundsfag på C-niveau

Aalborg Handelsskole har indhentet høringssvar fra de to andre HF-enkeltfagsudbydere i Aalborg: HF&VUC Nord og Aalborg City Gymnasium. Skolerne er kritiske overfor at udvide udbuddet af enkeltfag på Aalborg Handelsskole og

vurderer ikke, at der er behov for flere udbud, og frygter at endnu et udbud vil have negative konsekvenser for de eksisterende. Skolerne kan ikke genkende den øgede efterspørgsel og påpeger desuden, at mange af fagene og niveauerne allerede udbydes som enkeltfag andre steder i regionen.

I forbindelse med sagens behandling i Regionsrådet d. 23. juni, blev det besluttet at behandle ansøgningen i Udvalg for Regional Udvikling og Innovation igen. I forbindelse hermed har VUC og HF Nord indsendt endnu et høringssvar, hvortil Aalborg Handelsskole har en række kommentarer (Høringssvar er vedlagt som bilag 2).

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at udbuddet af almene HF-enkeltfag er tilstrækkeligt i Aalborg bl.a. begrundet i faldende antal deltagere. Tilgangen til den ordinære HHX har dog været markant stigende over de senere år, hvilken kan tale for et behov for at styrke udbuddet af enkeltfag inden for den merkantile fagrække og dermed muliggøre en fleksibelt tilrettelagt HHX uddannelse. Udkast til Regionsrådets høringssvar er vedlagt som bilag 3 og Overblik over antal deltagere til enkeltfag er vedlagt som bilag 4.

Det er dog klart, at en fremtid med EPX også kommer til at medføre ændringer på enkeltfagsområdet. I reformteksten for EPX'en nævnes det, at *"rammerne for udbud af almene tilbud målrettet voksne samt gymnasiale enkeltfag skal justeres for at sikre en fortsat bred geografisk dækning, styrke koblingen mellem almene og erhvervsrettede undervisningstilbud til voksne samt opretholde stærke voksenpædagogiske læringsmiljøer"*. Børne- og Undervisningsministeriet siger dermed, at der vil komme geografiske justeringer på enkeltfagsområdet i fremtiden og at en nuværende udbudsgodkendelse ikke automatisk medfører en godkendelse efter 2030. Bilag 5 beskriver EPX-aftalens betydning for voksenuddannelsesområdet.

Fortsat sagsbehandling

HER TILFØJES FORTSAT SAGSBEHANDLING

Kommunikation og dialog

Beslutning fra Udvalg for Regional Udvikling og Innovation 2022-2025, den 2. juni 2025, punkt 9:

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation godkendte indstillingen.

Beslutning fra Forretningsudvalget, den 16. juni 2025, punkt 10:

Indstillingen blev godkendt.

Beslutning fra Regionsrådet, den 23. juni 2025, punkt 9:

Regionsrådet besluttede at sende sagen retur til udvalget for yderligere belysning.

Kirsten Morild, Per Møller, Søren Valgreen og Lone Nedergaard Clausen deltog ikke i sagens behandling.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalg og Regionsråd:

1. Godkender vedlagte udkast til høringssvar.

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation kunne ikke godkende det vedlagte høringssvar. Udvalget indstiller et nyt forslag til høringssvar, som bl.a. af hensyn til de øvrige udbydere er afvisende overfor Aalborg Handelsskoles ønske.

Det nye forslag til høringssvar bilægges sagen inden videre politiske behandling i Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Bilag

Bilag 1 - Ansøgning fra Aalborg Handelsskole

Bilag 2 - Høringssvar og uddybning

Bilag 3 - Udkast til Regionsrådets høringssvar vedr. udbud af hf-enkeltfag

Bilag 4 - Antal deltagere på HF-enkeltfag og Gymnasiale suppleringskur

Bilag 5 - Nyt institutionslandskab

Punkt 6: Beslutning: Transport til sogne med store NEET-rater

1-33-76-850-24

Resumé

Den 5. december 2024 blev der afholdt en konference i Vrå under navnet: "Plads til alle". Den adresserede og gav viden om gruppen af unge uden uddannelse og job. Den såkaldte NEET-gruppe.

En af risikofaktorerne for ikke at komme i uddannelse og job er, at man har bopæl i ydre områder af landet og regionen med langt til uddannelsesinstitutioner. Derfor blev der forespurgt til, hvorvidt omlægning af eller etablering af busruter til disse områder evt. kan medføre at flere unge fastholdes i uddannelse.

Administrationen har undersøgt, hvorvidt og hvor, der evt. kunne være mulighed for at lave et forsøg med etablering af en bustur, der samler unge op i særligt udvalgte yderområder mhp. at transportere dem til og fra deres valgte ungdomsuddannelse. Administrationen vil forelægge muligheder for at igangsætte et forsøg.

Fra Administrationen deltager specialkonsulent Mark Drivsholm Andersen og mobilitetskonsulent Christian Twitchett under punktets behandling.

Sagsfremstilling

OECD-rapporten identificerer flere risikofaktorer for NEET-status, hvor flere forhold spiller en større rolle:

1. Mental sundhed:

- Næsten halvdelen af NEET-unge i Region Nordjylland har mentale helbredsproblemer, og det er ifølge rapporten den største enkeltstående barriere for at komme i gang med arbejde eller uddannelse.

2. Geografi og transport:

- Rapporten fremhæver geografiske risikofaktorer som afgørende – fx ringe adgang til uddannelsesinstitutioner og jobs i decentrale områder. Det støtter hypotesen om, at manglende transportmuligheder kan være en forklaring på, hvorfor unge i visse sogne ender som NEET – uanset forældres uddannelsesniveau.

3. Lavt uddannelsesniveau generelt:

- Mere end halvdelen af NEET-unge har kun grundskole, og det er en stærk risikofaktor. Her kan forældrenes skolegang være en faktor, men også om de unges egen skolegang og støtte undervejs.

4. Sociale og individuelle forhold:

- Individuelle forhold som usikkerhed om fremtid, lav selvtillid og manglende netværk har også en stor betydning.

Samlet set er det ikke kun "social arv" i traditionel forstand, men en kombination af:

- Geografisk ulighed
- Psykisk sårbarhed
- Lav tilgængelighed til uddannelse/job
- Svagt netværk og begrænset støtte

OECD peger på behovet for lokal tilpasning af indsatser – fx via tættere samarbejde mellem jobcentre, sundhedsvæsen og uddannelsesinstitutioner, især i tyndt befolkede områder

Administrationen har afsøgt regionen, kommuner og sogne for at identificere områder, hvor der er højere NEET-rater og for at se, hvorvidt der her var et antal unge mennesker, der står foran at starte på en ungdomsuddannelse. Intentionen var, at se, om der var grundlag for at lave et forsøg med transport af unge til deres ungdomsuddannelse, og hvor man efterfølgende kunne vurdere, hvorvidt denne kunne siges at have en positiv indvirkning på deres gennemførelse.

Valget faldt på Vesthimmerlands kommune, idet kommunen har nogle af de højeste NEET-rater, og dernæst blev de sogne, som her havde de højeste rater af unge i NEET-gruppen udvalgt. Det viser sig, at der er nogle få sogne, som har NEET-rater, der er væsentligt højere end eks. raten i Aars by. Det er alle sogne, som ligger længere fra Aars, som er den by i Vesthimmerland, hvor ungdomsuddannelserne er placeret.

Der kan altså findes sogne, hvor der er en overrepræsentation af unge, som måske engang potentielt kunne blive en del af NEET-gruppen. Administrationen vurderer at man evt. kunne igangsætte et pilotforsøg i et udvalgt sogn, for derefter at vurderer om disse erfaringer skal udbredes til andre områder. Pilotforsøget skulle indeholde en transportløsning, men også en pædagogisk indpakning, som sikrer, at eleven støttes i at komme på sin skole. På mødet vil administrationen fremlægge deres overvejelser over, hvilke sogne, der kunne blive en del af forsøget. Forsøget kunne igangsættes med start af GF2 til februar 2026.

Følgende transportløsninger kunne overvejes:

1) Plustur er et fleksibelt produkt, der allerede tilbydes i Nordjylland. Eleverne vil blive hentet ved deres adresse og kørt ind til nærmeste knudepunkt, hvorefter de vil kunne benytte eksisterende kollektiv trafik til og fra uddannelsesstedet. Barrieren ved Plustur kan være, at eleven ikke får bestilt turen, da den skal bestilles i forvejen. Her vil en pædagogisk støtte kunne hjælpe eleverne med at bestille plusturene, f.eks. en uge i forvejen. Der vil ikke være betydelige udgifter forbundet med transporten, men der vil være udgifter forbundet med pædagogisk støtte til eleverne ifm. hjælp til bestilling af Plustur.

2) En lukket Flexuddannelsestur, som skal udvikles i samarbejde med NT. Ordningen skulle indebære, at en Flexbil vil hente elever ved deres adresse og køre til uddannelsesstedets adresse. Flere elever vil kunne transporteres sammen, hvis der er andre elever i samme område. Her vil der være udgifter til Flexuddannelsesturen og til pædagogisk støtte ifm. at bestille turene. Udgifterne til en sådant ordning kendes ikke, da det vil være en ny ordning. Et forsigtigt gæt vil være 400.000 kr. om året for en transportordning der dækker 1-3 sogn.

3) En fast rutebus særlig planlagt efter de elever, der er i fare for frafald. Ruteforløbet vil blive planlagt i samarbejde med uddannelsesstedet og NT og den vil køre på alle skoledage. Der vil være udgifter forbundet med at oprette en ny rute, men der vil ikke være udgifter forbundet med pædagogisk støtte til bestilling af transport, da den kører fast ruteforløb. Det vurderes at ordningen koster ca. 800.000 kr. om året og en bus vil kunne dække 1-2 sogne.

Pædagogisk støtte: ved alle forslagene kunne man tilknytte, at skolen stiller en vejleder/mentor/klasselærer til rådighed, der skal være særlig opmærksom og støttende ift. de pågældende elever. Det kan være ift. at hjælpe eleven med bestille plusture og følge op på om eleven kommer, eller har haft fravær. Regionsrådet skulle formentlig støtte tiltaget med en mindre sum, til lærerens ekstra timer ifm. forsøget. Vi vurderer at dette beløber sig til 75.000 kr.

Ved begge løsninger vil administrationen indstille, at forsøget følges tæt, og der samles erfaringer op løbende og afslutningsvist, således at man kan vurdere om dette kunne være en farbar vej til andre lignende områder. Her vil der selvfølgelig være fokus på, om eleverne blev fastholdte.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional udvikling og Innovation

1. Beslutter om der skal iværksættes udvidede transportmuligheder for unge i særlige områder

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation besluttede, at Administrationen som et pilotprojekt rækker ud til den pågældende kommune og relevante uddannelsesinstitutioner med henblik på at afdække, om NEET-problematikker eventuelt kan afhjælpes vha. udvidede transportmuligheder.

Jens-Henrik Kirk deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 7: Beslutning: Regionsrådets deltagelse i Nordjylland Brænder for Bæredygtighed

1-35-19-24

Resumé

Region Nordjylland har behov for viden, kompetencer og handlekraft indenfor grøn omstilling og bæredygtighed, og uddannelsesinstitutionerne og de unge spiller en afgørende rolle i denne vision.

Region Nordjyllands uddannelsesinitiativ: Nordjylland Brænder for Bæredygtighed er nu startet sit 2. år, hvor eleverne på ungdomsuddannelserne udarbejder konkrete bæredygtighedsprojekter, der fejres ved Bæredygtighedsmødet i december.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalg og Regionsråd udpeger to dommere og en suppleant, der skal deltage i dommerpanelet og træffe afgørelse om Regionsrådets pris ved Bæredygtighedsmødet den 2. december 2025 i Aalborg Kongres og Kulturcenter. ?

Sagsfremstilling

Om Nordjylland Brænder for Bæredygtighed

Nordjylland Brænder for Bæredygtighed er et årligt uddannelsesinitiativ for unge på de nordjyske ungdomsuddannelser. Initiativet sættes i gang ved et Kickoff-arrangement for ledelse og undervisere i april og strækker sig til det afsluttende event, Bæredygtighedsmødet, i december.

I løbet af denne periode fordyber eleverne sig i konkrete bæredygtighedsprojekter, som skal føre frem til konkret handling. De arbejder dels hjemme på egen skole, dels på en 2-dags camp i oktober, hvor der stilles ressourcer til rådighed, som gør det muligt for de deltagende hold at videreudvikle deres projekt. De får bl.a. inspiration til at skabe opbakning og igangsætte handling. Derudover har campen fokus på fællesskab og på at lære hinanden at kende på tværs af uddannelsesstyper. På det afsluttende Bæredygtighedsmøde viser de deltagende hold deres bæredygtighedsprojekter og anerkendes og fejres for deres idérigdom og indsats.

Nordjylland Brænder for Bæredygtighed er rettet mod alle typer af ungdomsuddannelser og er derfor ikke designet til at passe ind i bestemte fag. I stedet tilbyder uddannelsesinitiativet en ramme, som deltagerne kan udfylde med egen faglighed og interesser. Det bevirker også, at skolerne kan deltage på forskellige måder – eksempelvis med hold fra samme klasse, eller med et mere blandet hold fra skolens klimaråd eller lignende. Når en skole tilmelder hold, tilbyder Nordjylland Brænder relevant projektmateriale, løbende sparring og mulighed for at arbejde med enten med egen idé eller med to ”brændpunkter” (cases), som er stillet til rådighed fra hhv. Aalborg Karneval og Headspace.

Status

Nordjylland Brænder for Bæredygtighed er nu gået ind i dets 2. år. Der er forberedt nogle mindre justeringer og forbedringer, men det er dog vigtigt, at konceptet i høj grad ligner det, skolerne prøvede for første gang i 2024. Skolerne har været involveret i evaluering af konceptet i 2024.

I april 2025 blev der afholdt et vellykket kickoff med deltagelse (ledelse og lærere) fra 15 ungdomsuddannelsesinstitutioner. Deltagerne udtrykte stor tilfredshed med konceptet, og de fleste af de deltagende skoler fra sidste år, er med igen i år. Der kommer også nye skoler til, og derfor er det realistisk at håbe på fuldt hus i Idrætscenter Jammerbugt, hvor der er plads til ca. 25 grupper.

I starten af juni skal skolerne ”checke ind”, såfremt de forventer at stille med et hold. Allerede nu har flere skoler checket ind, så interessen kan mærkes. I starten af oktober er der endelig tilmelding og selve campen løber af stablen i slutningen af oktober og Bæredygtighedsmødet afholdes d. 2. december.

Bæredygtighedsmødet 2025

Bæredygtighedsmødet er en fejring af de unge, som har arbejdet med bæredygtige ideer og handlinger. Under Bæredygtighedsmødet vil der blive uddelt to priser. Den ene er Den Grønne Spire, som vælges gennem en demokratisk proces på campen blandt de unge deltagere.

Den anden er Regionsrådet Pris, som vælges på Bæredygtighedsrådet af et dommerpanel bestående af regionsrådsmedlemmer og bæredygtighedseksperter. Dommerpanelet vurderer ud fra følgende kriterier:

1. Handling og effekt
2. Kreativitet og innovation
3. Involvering og partnerskab
4. At brænde igennem

I Nordjylland Brænder ligger fokus ligger på at fremme vidensdeling, åbenhed, fællesskab og spredning af projekter på tværs af regionen, fremfor konkurrence. I denne ånd belønnes vinderen af begge priser med en økonomisk støtte til at fortsætte projektets udbredelse – de to kåringer markerer dermed begyndelsen på et videre arbejde med projektet, snarere end en afslutning.

Ny organisering og votering

Der laves enkelte justeringer på Bæredygtighedsrådet på baggrund af erfaringer fra 2024. Deltagernes videoer bliver mere skarpe, så de i højere grad giver et indblik i holdets bæredygtighedsprojekt og -handling. Og processen med cirkulation, dialog og votering tilpasses, så der bliver mere tid til den enkelte gruppe.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Forretningsudvalget og Regionsrådet:

1. Udpeger to dommere, der skal deltage i dommerpanelet og træffe afgørelse om Regionsrådets Pris ved Bæredygtighedsrådet den 2. december 2025 samt en suppleant, som kan tiltræde såfremt der skulle opstå sygdom/afbud.

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation indstiller, at Per Bisgaard og Jørgen Rørbæk udpeges som dommere med Tage Legaard som suppleant.

Jens-Henrik Kirk deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 8: Orientering: Region Nordjyllands aktiviteter på Kulturmødet 2025

1-26-212-24

Resumé

Kulturmødet afholdes for 13. gang d. 21-23. august 2025. Region Nordjylland bidrager til programmet med en række samtaler og arrangementer.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 21.-23. august 2025 bliver Nykøbing Mors igen det nationale centrum for kunst, kultur og samtaler om kulturens rolle i samfundet.

Kulturmødet har i 2025 et samlet budget på 12,6 mio. kr. Heraf bidrager Region Nordjylland med 0,58 mio. kr. Herudover består finansieringen af bidrag fra Morsø Kommune, Kulturkanten, Kulturministeriet, finansloven, en lang række fonde, partnerskaber, et EU-projekt og en indtjening fra salg af scener, stande m.m.

Program

Kulturmødet har i år seks temaspor for programmet: Demokrati, Sundhed i kultur, Opbrud, Grøn Dagsorden, Fremtid og forretning og Kunstnerliv.

Der er et særligt fokus i programmet på børn og unge, det nordiske og den europæiske dagsorden. Kulturmødet er udpeget som projektejer af kulturprogrammet under det danske EU-formandskab i efteråret 2025 sammen med Det Danske Kulturinstitut, Grundtvigsk Forum, Ung Kult og Ungdomsbureauet.

Aktiviteterne arrangeres af aktører som Kulturens Analyseinstitut, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Live, Dansk Musikerforbund, Bikubenfonden, Institut for Fremtidforskning, DM, og mange andre. Der er etableret partnerskabsaftaler med DM, Aarhus Universitet, Aalborg Universitet, Kunsthall Spritten, Kunsten/Utzon, Kulturens Analyseinstitut, dagbladet Information, Arkitektforeningen med flere.

Det samlede program kan ses på <https://program.kulturmodet.dk/>

Region Nordjyllands aktiviteter på Kulturmødet 2025

Indenfor disse tematiske rammer sætter Region Nordjylland igen i år præg på programmet. Som de forrige år er det formålet med Regionens aktiviteter at sætte spotlys på emner, som ligger inden for Kulturplanens strategiske indsatsområder.

Netværksarrangement for politikere

Tid og sted: torsdag d. 21. aug. kl. 12.00-13.15, Netværket

Arrangør: Region Nordjylland, Region Midtjylland, Region Syddanmark og KL i samarbejde med Kulturmødet.

Tema: Sundhed i kultur

Det populære netværksarrangement er efterhånden en tradition, hvor politikere fra kommuner, regioner og Folketinget samles efter åbningen af Kulturmødet til dialog og inspiration til oplevelser på Kulturmødet, i år med fokus på udbredelse af erfaringer fra samarbejdet mellem kultur og sundhed og ambitionerne om en national strategi på området.

Der er d. 23. juni 2025 tilmeldt 11 medlemmer af det nordjyske Regionsråd og 15 byrådsmedlemmer fra 7 nordjyske kommuner.

Samtale: Skal Danmark have et kulturelt nødberedskab – kultur når krisen rammer?

Tid og sted: torsdag d. 21. aug. kl. 14.00-15.00, Sal 1

Arrangør: Region Midtjylland og Region Nordjylland.

Da coronaepidemien ramte, blev verden kastet ud i et gigantisk socialt eksperiment. Det offentlige trådte til med regler og procedurer for at sikre sikkerhed, regler for indkøb, transport og forsamlinger, men det totalt nedlukkede kultur- og foreningsliv måtte selv finde nye måder at finde ud til mennesker, store som små, unge som gamle.

Nu truede ensomhed, mental mistrivsel og social udsathed, og en række kulturinstitutioner omlagde aktiviteterne for at udkomme på nye måder. Det førte til nye koncepter, som har forandret kulturlivet og skabt en blomstrende interesse for at nå udsatte borgere, der ikke selv kan opsøge kulturlivet. Nu er coronaen heldigvis lettet, men hvad hvis vi bliver kastet ud i nye samfundskriser. Hvordan sikrer vi, at kulturlivet står klar til at levere, så vi kan holde vores hjerner og kroppe aktive, træne vores evner til at indgå i fællesskaber og holde modet oppe.

Og hvordan overfører vi de erfaringer til det mere personlige og individrettede plan, så det offentlige, uddannelsesinstitutioner eller arbejdspladser i mødet med mennesker i livskriser kan hjælpe med forbindelser til meningsfulde fællesskaber og kulturelle aktiviteter.

Se samtalen i Kulturmødets program: <https://program.kulturmodet.dk/events/209515>

Samtale: Laboratoriet for lokal udvikling med kultur

Tid og sted: torsdag d. 21. aug. kl. 15.30-16.45, Sal 1

Arrangør: Region Nordjylland.

Vær med, når vi for en stund træder ind i ”Laboratoriet for lokal udvikling med kultur”. I Nordjylland er 11 mindre lokalområder netop udpeget som ”Kulturpunkter”. De har sagt ja til at styrke fællesskabet, virkelysten og samarbejdet på tværs af generationer, institutioner og foreninger gennem kunst og kultur. Det gør de, fordi kulturen kan bidrage både til bosætning, tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft, trivsel og udvikling af lokale fællesskaber.

Men hvad driver den lokale udvikling i områder, hvor der er langt mellem store kulturinstitutioner? Hvilke udfordringer og barrierer møder man som ildsjæl, der gerne vil bidrage til udviklingen af sit lokalområde? Og hvordan kan det offentlige understøtte denne udvikling gennem samarbejde med civilsamfundet?

Mød eksperter i udvikling af lokale fællesskaber, samarbejdet mellem det offentlige og civilsamfundet og ikke mindst dem, der til dagligt sidder med udfordringerne. Du får selv mulighed for at bidrage med dine gode råd og bedste ”life hacks” til de 11 nordjyske kulturpunkter og til andre lokale ildsjæle i hele landet.

Se samtalen i Kulturmødets program: <https://program.kulturmodet.dk/events/209753>

Kulturkantens aktiviteter på Kulturmødet 2025

Kulturkanten har i år sammen med en række kultureregioner, Lokale Aktionsgrupper og Center for Landdistrikter en stand på Kulturvejen under overskriften ”Mødelandet – Kultur som drivkraft i hele landet”. Her kan aktører og gæster på Kulturmødet deltage i åbne udviklingsmøder med mennesker, der arbejder med kultur som løftestang for udvikling i Danmark og Nordtyskland.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation:

1. Tager orienteringen til efterretning,

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tog orienteringen til efterretning.

Jens-Henrik Kirk deltog ikke under sagens behandling.

Punkt 9: Orientering

1-33-76-696-24

Beslutning

Intet under dette punkt.

Punkt 10: Eventuelt

1-33-76-696-24

Beslutning

Intet under dette punkt.

Punkt 11: B-punkt: Orientering: Emner til kommende møder i Udvalg for Regional Udvikling (fast punkt)

1-33-76-696-24

Resumé

I det vedhæftede bilag orienteres Udvalg for Regional Udvikling og Innovation om emner til kommende udvalgmøder. Udvalget bedes tage orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

På udvalgmødet 9. januar 2023 behandlede Udvalg for Regional Udvikling og Innovation et vejledende årshjul for udvalget. Udvalget besluttede, at årshjulet fremover skal på udvalgets dagsordener som et fast B-punkt.

Årshjulet udarbejdes af administrationen for at skabe overblik og fremdrift i udvalgets arbejde, og beskriver, hvornår sager forventes at skulle behandles politisk i udvalget og er et dynamisk dokument, som løbende opdateres af administrationen. Erfaringen viser desuden, at der i løbet af året opstår aktuelle sager. Årshjulet er vedlagt som bilag.

Udvalgsmedlemmer kan under dette dagsordenspunkt - eller under punktet "Eventuelt" - tilkendegive ønsker til kommende dagsordenspunkter.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Regional Udvikling og Innovation:

1. Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling og Innovation tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Oversigt over emner til RUI 2025 - dynamisk årshjul pr. 5. august 2025

Punkt 12: Underskrift af mødeprotokol

1-33-76-696-24

Indstilling

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.